

Baraté Edina, Fail Ágnes

Járványhelyzet, oltakozási kedv és újraindítás a magyar fiatalok szemszögéből

Betekintő

A világméretű koronavírus-járvány 2020 márciusában érte el Magyarországot, a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) azóta több alkalommal végzett felmérést a járvány társadalomra gyakorolt hatásával kapcsolatban. Jelen tanulmányunk a vírus harmadik hullámának idején megélt változásokról, a lakosság oltáshoz való hozzáállásáról és az újraindításról szól. Különlegessége, hogy a 21-35 év közöttiekre, tehát a fiatal felnőttekre fókuszál. A fiatalokra jellemző kiterjedt közösségi élet az utóbbi időben drasztikusan megváltozott, kutatásunk résztvevőinek fele érezte, hogy az a koronavírus-járvány alatt folyamatosan romlott. Emellett hangulatromlás is jellemezte őket, és megnövekedett az online térben eltöltött idejük mértéke is. A védőoltások elérhetőségével lehetővé vált az ország újraindítása is. Április közepéig a fiatal felnőttek közel fele regisztrált a koronavírus elleni védőoltásra, és a vírushelyzet alakulásával kapcsolatban többségük bizakodó a jövőt illetően. A már beoltott fiatalok nagyobb biztonságban érzik magukat a megbetegedéssel szemben.

Bevezetés

A koronavírus-járvány globális megrázkódtatást jelentett a világ valamennyi országa számára, mely során számos intézkedést vezettek be. Magyarországon a lakosság nagyrésze példamutatóan betartotta a járványügyi intézkedéseket. A távolságtartás és a karantén pedig nem csupán lemondással és nehézségekkel járt, egyik pozitív hozadékát korábbi kutatásunk is igazolta, amely szerint az emberek nagyrésze inkább pozitívan élte meg családjával az otthon töltött 2020 tavaszi időszakot. Habár a járvány kihívás elé állította a magyar lakosságot, mégis sikerült a családi kapcsolatok megőrzésével, megerősítésével átvészelni a veszélyhelyzetet. A nehézségek ellenére saját családjukra számíthattak a legtöbben ebben az időben, így a többség higgadt és nyugodt tudott maradni²⁵ (Baraté, Fail, Szomszéd, 2020).

A koronavírus-járvány második hulláma az első hullámhoz képest már jelentősen nagyobb méreteket öltött mind a fertőzöttség, mind a halálozások számát tekintve²⁶ (Our World in Data, 2020). A magyar kormány a második hullám megfékezése érdekében új intézkedéseket vezetett be, amely során a középiskolások és a felsőoktatási intézmények hallgatói számára digitális oktatást vezettek be. A digitális oktatás nemcsak Magyarországon, de más országokban egyaránt próbára tette a tinédzser- és fiatal felnőtt korban lévőket. Az Eurochild riportjából kiderül, hogy az iskolabezárások stresszt okoztak azon gyermekek számára, akiknek hiányoztak a társas kapcsolatok, az iskola által biztosított napi rutin, struktúra²⁷ (Eurochild, 2020). Az Egyesült Királyság egyik kutatásában a szülők egyharmada

mondta, hogy az otthoni tanulás negatívan érintette gyermekeik mentális egészségét (Simpson Millar, 2020). Szlovákiában pedig mintegy 40 ezer gyermeket érintett hátrányosan a digitális oktatásban való részvétel, mivel környezetükben nem volt internetkapcsolat és számítógép (The Slovak Spectator, 2020). Mivel a védőoltások már december végétől elérhetővé váltak Magyarországon, így a harmadik hullám érkezésével már nemcsak a szigorú intézkedések betartásával, de az oltáshoz való hozzáféréssel is segíteni lehetett a vírus elleni védekezést. Hazánk Európán belül is kiemelkedett, mivel egyrészt előbb, másrészt többféle oltóanyag is elérhetővé vált. Mivel a felnőtt lakosság egyre nagyobb arányban kezdett regisztrálni a védőoltásokra, így hazánk hamarosan az uniós átoltottsági lista élére került. Tavasszal a fokozatos nyitást a beoltottak számának emelkedése tette lehetővé, így szép lassan az élet visszatérhetett a rendes kerékvágásba.³¹

Jelen tanulmányunkban a fiatal felnőttek oltáshoz, újraindításhoz és vírushelyzethez való hozzáállását vizsgáljuk, két saját kutatás alapján. Elemzésünk fókuszába azért épp a fiatal felnőtt (21-35 év közötti) korosztály került, mivel jelenleg ők vannak abban az életszakaszban, amikor a legfontosabb mérföldkövek következnek be egy ember életében. A továbbtanulás, a pályaválasztás mellett az egyén szociális kapcsolathálója is jelentősen bővül, bele-

cöppen a munka világába, valamint a párkapcsolatok, az elköteleződés és általában a család-alapítás is erre az időszakra tehető. A koronavírus-járvány hatásai tehát a fiatalok életében vélhetően még intenzívebben jelentkeztek: az oktatás az online térbe helyeződött át, a korlátozó intézkedések bevezetésével a szociális kapcsolatok, terek pedig beszűkültek, megváltoztak (Gyarmathy, 2021). Több hazai kutatás is megállapította, hogy a járványhelyzet miatt bevezetett digitális oktatás jelentős hatással volt a fiatalok szinte valamennyi korcsoportjára: összesen mintegy hetven százalékuk került kapcsolatba a virtuális tanulással, valamint a 19–29 éves korosztály fele kevesebbet mozdult ki otthonról, mint korábban (K&H ifjúsági index, 2021). A Magyar Ifjúság 2020. évi kutatása szerint a korlátozó intézkedéseknek köszönhetően azonban felértékelődött a családdal és a barátokkal offline tevékenységekkel töltött idő minősége. Ugyanakkor a bezártság a fiatalok pszichés és fizikai egészségére egyaránt hatást gyakorolt – a sportolási lehetőségek beszűkülésével kevesebb lett az aktív sportolók aránya (Magyar Fiatalok 2020), a pénzügyi nehézségek, a jövő bizonytalansága és az otthonmaradási kényszer miatt pedig fokozott szorongás és mentális problémák jelentkeztek náluk nemcsak idehaza, hanem szerte a világon (Eurochild, 2020).

Módszer, demográfia

A Kopp Mária Intézet 2021 márciusában és áprilisában egy-egy 1000 fős kutatást végzett a 21-35 éves fiatalok, illetve a 18-65 év közöttiek körében (KINCS, 2021). Mindkét kutatás érintette a járványhelyzet kérdéskörét. Elemzésünk a 21-35 év közöttiek válaszaira összpontosít, így az egyik kutatás esetében 1000 fő, míg a másik esetében 244 fő válaszait tartalmazza. Munkánk során SPSS adatelemző programot használtunk és Khi négyzet statisztikát alkalmaztunk. Valameny-

nyi esetben a szignifikáns kapcsolatokra koncentráltunk.

A 21-35 évesekre vonatkozó online kérdőíves (CAWI) módszerrel végzett 1000 fős kutatásban résztvevők 52%-a férfi, 48%-a nő. Végzettség tekintetében 31% alapkoku-, 44% középfoku-, míg 25% felsőfoku iskolai végzettséggel rendelkezik. Foglalkozás, illetve aktivitás tekintetében öt kategóriát különítettünk el egymástól: tanulók, akik emellett esetleg állást is kerestek (11%), tanulók,

³¹ Az átoltottság növekedésével és harmadik hullám lecsengésével a magyar kormány 2021. május 1-jétől a fokozatos újraindítás mellett döntött.

akik mellette dolgoztak is (5%), CSED-en, GYES-en, GYED-en, GYET-en lévők, akik esetleg mellette tanultak vagy dolgoztak is (13%), munkavállalók, akik mellette esetleg állást is kerestek (61%), valamint munkanélküliek, álláskereső (10%). Lakóhely alapján a résztvevők 21%-a Budapesten, 21%-a megyeszékhelyen, megyei jogú városban, 31%-a egyéb városban, míg 27%-a községben, falun él. Családi állapot alapján 27% egyedülálló, 13% párkapcsolatban él, de nem él együtt a párjával, 36% párkapcsolatban, élettársi kapcsolatban él (együtt a párjával), 24% pedig házasságban él. A válaszadók 70%-a gyermektelen, 30%-nak van már gyermeke. A gyermekek 52%-ának egy-, 32%-ának kettő-, míg 16%-ának három- vagy több gyermeke van.

A telefonos, kérdőíves (CATI) módszerrel megkérdezett 244 fő fiatal felnőtt 47%-a férfi, 53%-a nő. Végzettség alapján 32% alapképzetű, 44% középképzetű, míg 24% felsőképzetű iskolai végzettséggel rendelkezik. Aktivitás szerint 66%-uk dolgozik, 17%-uk CSED-en, GYES-en, GYED-en, GYET-en van, 10%-uk tanul, 6%-uk munkanélküli, míg 1% egyéb kategóriába sorolható. Lakóhely alapján 21% a fővárosban, 20% megyeszékhelyen, megyei jogú városban, 30% egyéb városban, további 29% községben él. Családi állapot tekintetében 44% egyedülálló, 32% házasságban és 24% élettársi kapcsolatban él. A válaszadók 64%-a gyermektelen, 36%-a gyermekes. A gyermekek 39%-ának egy-, 37%-ának kettő-, 16%-ának három-, míg 8%-ának négy vagy több gyermeke van.

A kutatás eredményei

A fiatalok életmódjának változása a koronavírus idején

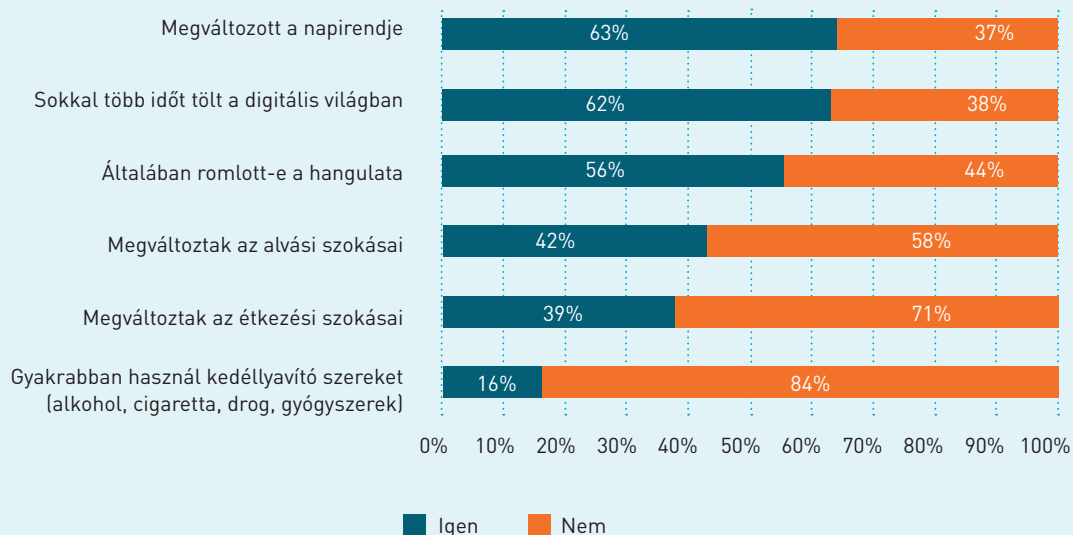
A koronavírus-járvány, illetve az annak kapcsán bevezetett intézkedések valamennyiünk életére hatással voltak. Hozzá kellett szoknunk a rendszeres maszkviselésen túl a több mint egy éve tartó társadalmi távolságtartáshoz, a kijárási tilalomhoz, a társasági élet drasztikus lecsökkentéséhez és számos hétköznapi programról való lemondáshoz is. Ezen jelentős változásoknak köszönhetően megváltoztak a mindennapjaink. Az általunk megkérdezett fiatalok 48%-ának – saját bevallása szerint – az adatfelvételt megelőző fél év során visszafejlődött a társasági élete, míg csupán 8% érezte úgy, hogy az inkább pozitív irányba változott. További 44%-uk nem érzékelt változást a társasági életében. Tehát a koronavírus-járvány időszaka alatt fokozatosan romlott a fiatal felnőttek egy jelentős részének társasági élete.

A megkérdezettek 70%-a nem érzékelt változást az egészséges életmódhoz való viszonyát illetően, csupán 11% érezte azt, hogy az negatív irányba változott. Pozitív, hogy közel minden ötödik megkérdezett nyilatkozta, hogy egészségesebben él, mint a járvány előtt.³⁷

A koronavírus-járvány előtthöz képest a megkérdezettek napirendjében és a digitális világban eltöltött idejében történt a legnagyobb mértékű változás. Közel kétharmaduk érezte, hogy megváltozott a napirendje a korábbihoz képest, illetve, hogy sokkal több időt tölt a digitális platformokon. Ez nem is meglepő, hiszen az oktatástól kezdve az ügyintézésen át számtalan szegmens javarésze átkerült az online világba. Felmérésünk résztvevőinek 56%-a mondta, hogy ez idő alatt romlott a hangulata és nagyjából 40% számolt be arról, hogy alvási és étkezési szokásai is megváltoztak a pandémia alatt. A hangulatromlás, a depresszió kísérőtünetei közt találjuk az emésztési- és alvászavarokat, így ez a három komponens valószínűleg sokaknál összefügg, egy tőről fakad. Kutatásunkban azokra a válaszadókra, akiket romló hangulat jellemzett, 42%-ban az alvási- és étkezési szokások megváltozása is igaz volt. Szerencsére a kedélyjavító-szerek gyakoribb használata nem jellemezte az általunk megkérdezett fiatal felnőttek többségét (84%).

³⁷ Az egészséges életmódról szóló kérdésünk esetében N=244 fő.

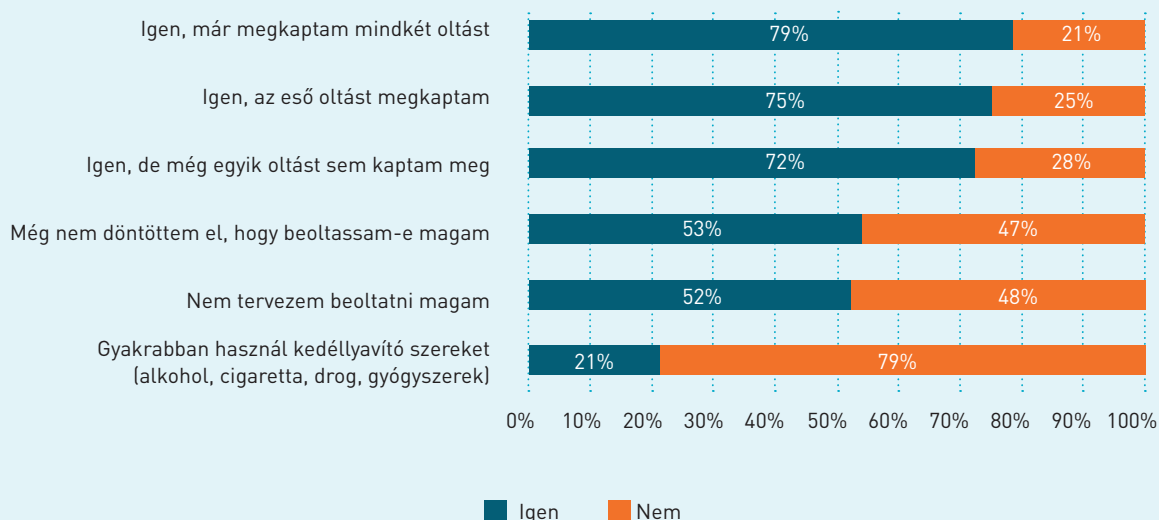
1. ábra: A koronavírus-járvány előtti helyzethez képest történő változásokról, % (N=1000 fő)

Azok a megkérdezettek, akik korábban azt válaszolták, hogy az elmúlt fél év során érezhetően visszafejlődött a társasági életük (48%), jellemzően nagyobb arányú változást érzékeltek a mindennapjaikban a koronavírus-járvány előtthöz képest. Közel 80%-uknak a társasági életük csökkenése mellett jelentősen megnövekedett a digitális térben eltöltött idejük. Háromnegyedüknek változott meg a napirendje, míg 72%-uknak romlott a hangulata.

Érdekes, hogy azok a válaszadók, akik – saját bevallásuk alapján – társasági életükben fejlődést éltek meg az elmúlt fél év során, 52%-ban mégis romló hangulatról számoltak be. A visszafejlődött társasági élettel rendelkezők valamivel több mint felének változtak meg alvási és étkezési szokásai. Ők azok, akik gyakrabban használnak kedélyjavító szereket is.

2. ábra: A koronavírus-járvány előtti helyzethez képest történő változásokról, a visszafejlődött társasági életű megkérdezettek alapján, % (N=475 fő)

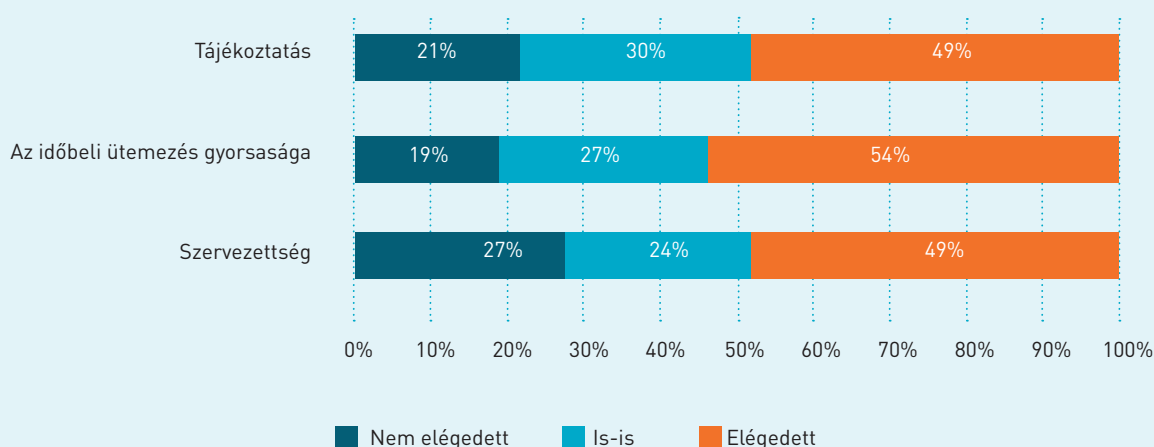
A fiatalok oltakozási hajlandósága

A koronavírus-járvány második és harmadik hulláma ráébresztette az emberek többségét arra, hogy az oltás életeket menthet. A kormány több lépést is tett annak érdekében, hogy felhívja az emberek figyelmét az oltás fontosságára, és több gyártó koronavírus elleni védőoltását is biztosította a lakosság számára.

A 2021. áprilisi kutatásunk keretein belül megvizsgáltuk, hogyan viszonyulnak a magyar fiatalok a

koronavírus elleni védőoltáshoz. Az eredmények szerint a 21-35 év közöttiek csaknem fele, 49%-a regisztrált a koronavírus elleni védőoltásra. Az oltással kapcsolatos tájékoztatással a megkérdezettek szintén fele, (49%) volt elégedett. Az időbeli ütemezés gyorsaságával a fiatalok többsége mutatott elégedettséget, valamint 46% szintén elégedettségét fejezte ki az oltás szervezettségével kapcsolatban.

3. ábra: Mennyire elégedett az oltás kapcsán az alábbiakkal, % (N=244 fő)

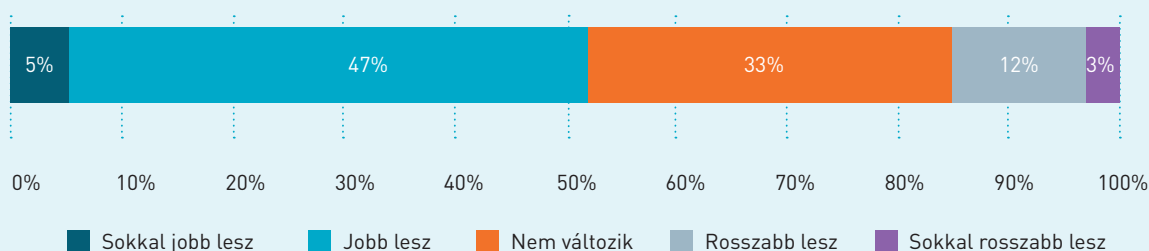

Azok, akik tervezték, hogy beoltatják magukat valamely koronavírus elleni vakcinával, 37%-ban szerepeltek a kutatásunkban. További 14% már meg is kapta az első oltást, 7% pedig már mindkét oltáson túl volt a felmérés pillanatában. A bizonytalanok aránya 18% volt ekkor, 24%-a a fiataloknak pedig nem tervezte, hogy beoltatja magát.

Ugyanakkor elmondható, hogy a 21-35 éves válasz-

adók az adatfelvétel időpontjában, 2021 áprilisában bizakodók voltak az elkövetkező hónapot illetően. Többségük szerint jobb, vagy sokkal jobb lesz a vírushelyzet alakulása, 33% szerint nem változik, és mindössze 15% volt azok aránya, akik szerint rosszabb lesz a helyzet a következő egy hónapokban.

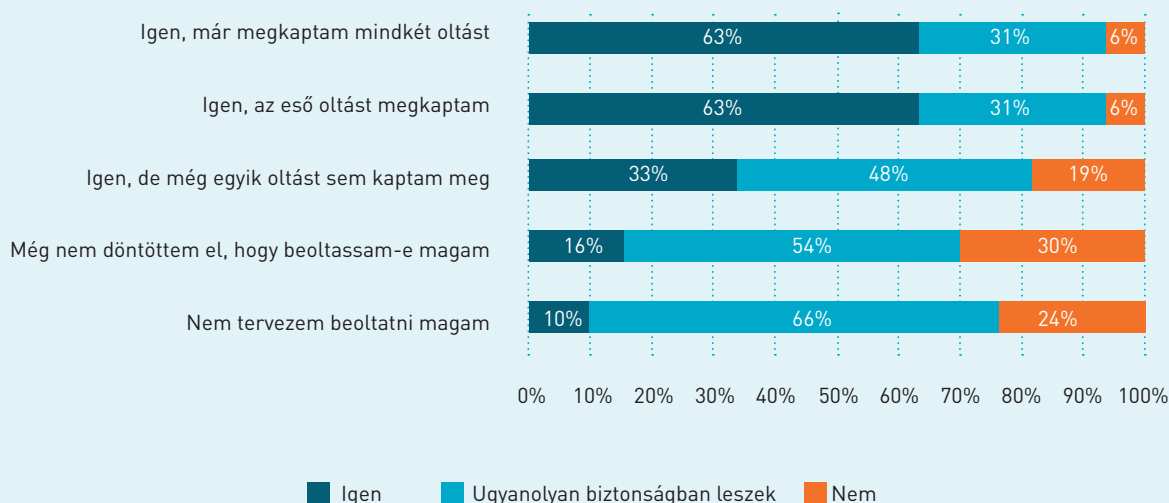
4. ábra: Megítélése szerint a következő egy hónapban hogyan alakul majd a vírushelyzet?, % (N=244 fő)

A megkérdezett fiatalok 30%-a gondolta úgy, hogy egy hónap múlva már nagyobb biztonságban lesz a koronavírus megbetegedéssel szemben. 50% szerint ugyanolyan biztonságban lesz, mint eddig, valamint 20% volt azok aránya, akik szerint nem lesz nagyobb biztonságban egy hónap múlva sem. Azok a válaszadók, akik regisztráltak a védőoltásra, sokkal bizakodóbbak voltak a biztonságot illetően, hiszen 48%-uk szerint nagyobb biztonságban lesznek egy hónap múlva a megbetegedéssel szemben, míg a nem regisztráltaknál ez az arány csak 14%.

Megfigyelhető továbbá, hogy azoknak, akik már az egyik vagy mindkét oltást megkapták, jelentős mértékben magasabb a biztonságérzetük azokhoz képest, akik még nem kaptak oltást – 63%-uk szerint nagyobb biztonságban lesznek egy hónap múlva a megbetegedéssel szemben, míg a nem beoltottak esetében csak 20% körüli arányról beszélhetünk.

5. ábra: Véleménye szerint Ön nagyobb biztonságban lesz egy hónap múlva a koronavírus megbetegedéssel szemben?, % (N=244 fő)

Online oktatás és újraindítás

2020 óta valamennyi diák tisztában van az online oktatás fogalmával Magyarországon. Ki korábban, ki később ismerkedett meg vele, ki hosszabban, ki rövidebb ideig élvezhette annak előnyeit és hátrányait, de az intézkedés minden korosztályra kiterjedt előbb vagy utóbb. Felméréseink idején a középiskolások már több mint négy hónapja, míg az egyetemisták már egy éve online oktatásban vettek részt. A megkérdezettek fele szerint ez a hosszú időszak problémásnak tekinthető, míg 19%-uk szerint egyáltalán nem (30% nem tudott

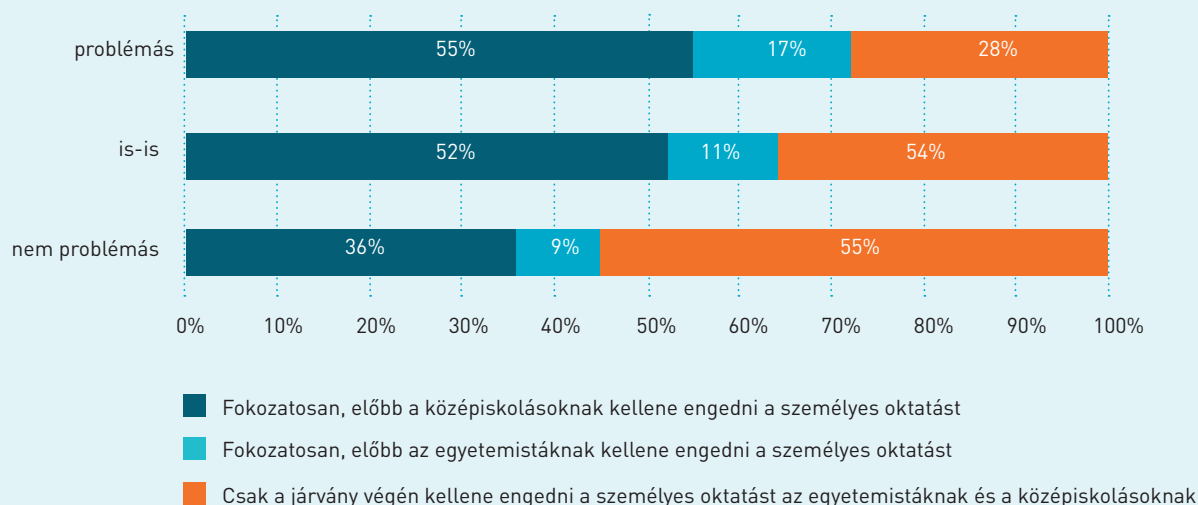
állást foglalni a kérdésben). Az intézmények nyitásával kapcsolatban 51% mondta, hogy előbb a középiskolákat kellene újra kinyitni, 14% inkább az egyetemek nyitását szorgalmazta, míg 35% megvárta volna a járvány végét, és csak azt követően engedte volna a személyes oktatás újraindítását. Az óvodák és az általános iskolák újraindításának szükségességével 2021 áprilisában a fiatal válaszadók közel fele értett egyet, míg 33%-a ellenezte azt (21% nem tudott állást foglalni a kérdésben).³⁸

³⁸ Az óvodákra és az általános iskolákra vonatkozó kérdésünk esetében N=244 fő.

Azok a válaszadók, akik szerint problémás a középiskolások és az egyetemisták hosszútávú digitális oktatása, 55%-ban elsőként a középiskolák nyitását szorgalmazták, 17%-ban az egyetemeket. Akik szerint az elhúzódó online oktatás nem problémás, 55%-ban nem sürgették az oktatási intézmények újraindítását a járvány ideje alatt. Több mint egyharmaduk a középiskolák korábbi nyitását támogatták. Jól látszik, hogy akik szerint

az online oktatás elhúzódása nem jelentős probléma, az intézmények hamarabb történő nyitását sem szorgalmazták. Ezen felül az is érzékelhető a válaszok alapján, hogy a többség a középiskolások elhúzódó online oktatását tekinti problémásnak, hiszen a középiskolák nyitását valamennyien indokoltabbnak tartották az egyetemek és főiskolák újraindításához képest.

6. ábra: Az egyetemisták és a középiskolások hosszú online oktatásban eltöltött idejének megítélése az intézmények lehetséges nyitási rendje alapján, % (N=1000 fő)

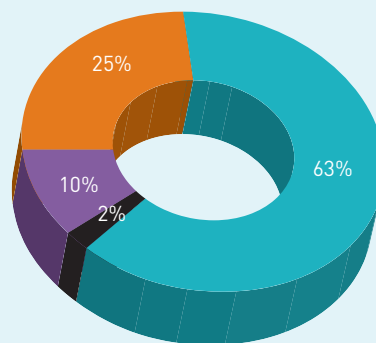

Az áprilisi adatfelvételtől az is kiderült, hogy a megkérdezett fiatalok egynegyede szerint a járványügyi adatok alapján kell döntéseket hozni az újraindítási intézkedésekről, 10% szerint pedig

inkább a gazdasági adatok alapján. 63% volt azok aránya, akik mind a járványügyi, mind pedig a gazdasági adatok együttes figyelembe vételével értéktek egyet.

7. ábra: Ön szerint mi alapján szülessenek meg a döntések az újraindítási intézkedésekről?, % (N=244 fő)

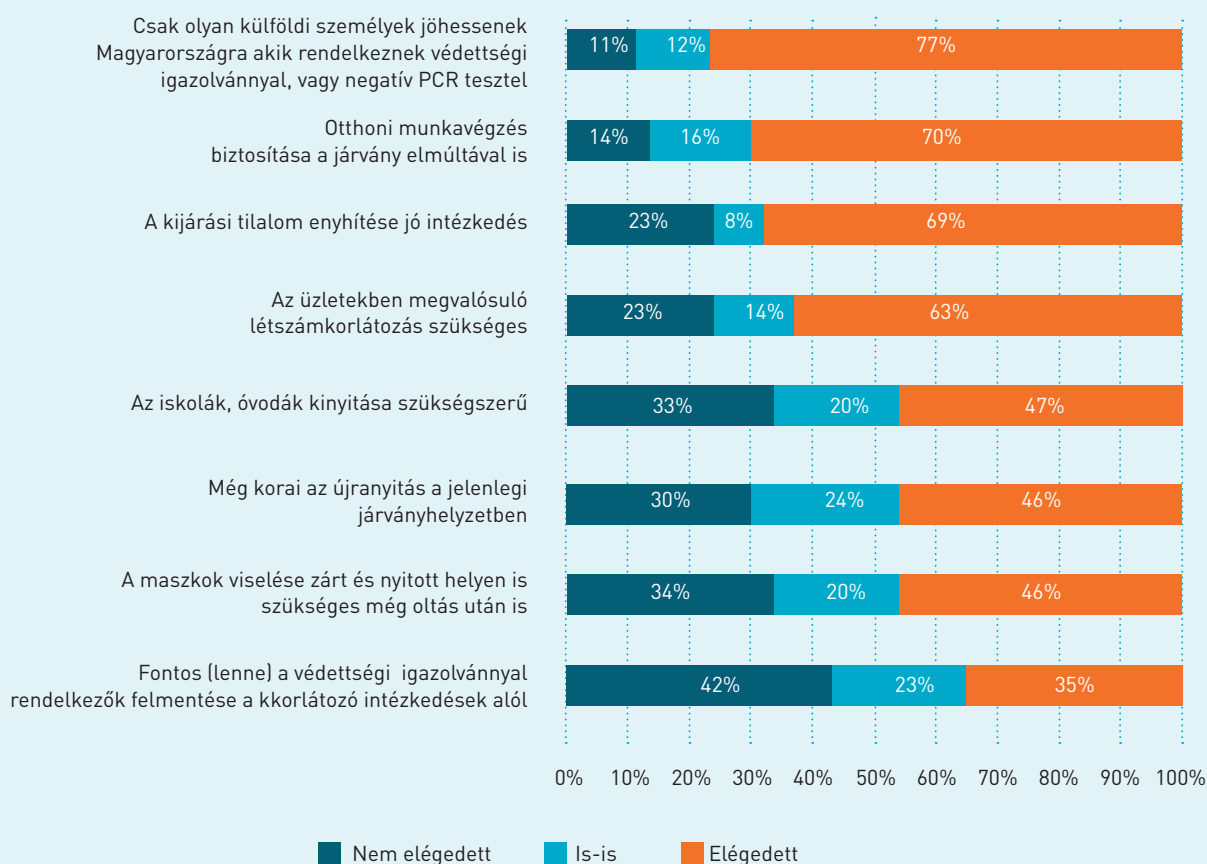
- Gazdasági adatok
- Járványügyi adatok
- Mindkettő alapján egyszerre
- Egyéb

Az újraindítás kapcsán nyolc állítást fogalmaztunk meg a megkérdezettek felé, amelyekről eldönthették, mennyire értenek velük egyet. A legnagyobb egyetértést mutató állítás szerint csak olyan külföldi személyek jöhetnek Magyarországra, akik rendelkeznek védettségi igazolvánnyal vagy negatív PCR teszttel – ezzel a fiatalok több, mint 77% értett egyet. Nagy népszerűségnek örvendett az otthoni munkavégzés lehetőségének

biztosítása is a járvány elmúltával, hiszen a megkérdezettek 70%-a szorgalmazza azt. A harmadik legnagyobb egyetértést mutató állítás szerint a kijárási tilalom enyhítése jó intézkedés, mely esetben 69% volt az egyetértők aránya. Meglepőnek tűnhet ugyanakkor, hogy a megkérdezett fiatalok mindössze 35%-a értett egyet azzal, hogy fontos (lenne) a védettségi igazolvánnyal rendelkezők felmentése a korlátozó intézkedések alól.

8. ábra: Újraindításhoz kapcsolódó állításokkal való egyetértés, % (N=244 fő)

Összegzés

Megerősítve a korábbi hazai kutatások eredményeit, a fiatal felnőttek felének társasági élete a koronavírus-járvány ideje alatt folyamatosan romlott. Körükben jelentősebb azok száma, akiket hangulatromlás, alvási- és étkezési szokásaikban történő változás is jellemez. A napirendjük meg-

változása mellett kiemelkedik az online térben eltöltött idejük megnövekedett mértéke is. Szerencsére a kedélyjavító szerek gyakoribb használata nem jellemzi nagymértékben a fiatalokat. Az egészséges életmódbeli változás a megkérdezettek többségénél nem jelentkezett.

Az oltás fontosságát mi sem támasztja jobban alá, mint az a tény, hogy április közepéig a magyar fiatalok csaknem fele regisztrált a koronavírus elleni védőoltásra. Az oltással kapcsolatos tájékoztatással a megkérdezettek közel fele (49%) volt elégedett. Az időbeli ütemezés gyorsaságával a fiatalok 54%-a mutatott elégedettséget, továbbá 46% volt azok aránya, akik elégedettségüket fejezték ki az oltás szervezettségével kapcsolatban is.

A fiatalok negyede nem tervezte akkor, hogy beoltatja magát. A vírushelyzet alakulásával kapcsolatban több mint felük (52%) bizakodó volt a jövőt illetően, és mindössze 15% volt azok aránya, akik szerint romlóak lesznek a járványügyi adatok. Mind a regisztráltak, mind pedig a már beoltott válaszadók nagyobb biztonságban érzik magukat a megbetegedéssel szemben a nem regisztráltakhoz képest.

Habár a hosszúra nyúlt online oktatással és az oktatási intézmények újraindításával kapcsolatos kérdések megosztották a válaszadókat, jelentős különbséget lehetett tenni azok között, akik a hosszútávú online oktatást problémásnak, illetve problémamentesnek tekintették. Az első körhöz tartozók jellemzően többségében a középiskolák nyitását szorgalmazták, míg a másodikba tarto-

zók többsége az intézmények újraindítását csak a járványhullám végére időzítette volna. Abban valamennyien egyetértettek, hogy a középiskolák újbóli kinyitása meg kell, hogy előzze a felsőfokú intézményekét.

A válaszadók negyede szerint a járványügyi adatok alapján kell döntéseket hozni az újraindításról, egytizedük a gazdasági adatokat venné alapul, kétharmaduk pedig mindkettőt. A fiatalok több mint háromnegyede (77%) támogatta, hogy csak olyan külföldi személyek jöhessenek Magyarországra, akik rendelkeznek védettségi igazolvánnyal vagy negatív PCR teszttel. A fiatalok döntő többsége támogatná az otthoni munkavégzést a járvány elmúltával is.

Összességében tehát krízishelyzetben is igaz, hogy a hasonló életszakaszban lévő embereket hasonló problémák foglalkoztatják. Bár a karantén, a maszkhasználat és az izoláció mindannyiunk közös élménye, ettől függetlenül nincs mindenki életére ugyanolyan hatással. Tagadhatatlan azonban, hogy a fiatalok egyébként is kihívásokkal teli életszakasza a koronavírus-járvány idején még inkább felfokozódott, és ez az időszak mély nyomot hagy életükben, generációs közös emlékként összekötve őket.

Felhasznált irodalom

Baraté Edina, Fail Ágnes, Szomszéd Orsolya (2020) A koronavírus-járvány első hullámának családokra gyakorolt hatása. *Kapocs folyóirat*, 2020/3-4. sz. 98-111.

Eurochild(2020) Growing up in lockdown: Europe's children in the age of COVID-19. 2020 Eurochild Report. <https://eurochild.org/uploads/2020/12/2020-Eurochild-Semester-Report.pdf> (letöltés: 2021.06.17.)

Growing up in lockdown: Europe's children in the age of COVID-19 – 2020 Eurochild Report, <https://eurochild.org/uploads/2020/12/2020-Eurochild-Semester-Report.pdf> (letöltés: 2021.05.18.)

Gyarmathy Éva (2021): A Covid-19 járvány hosszabb távú pszichológiai hatásai-különös tekintettel a gyerekekre 1-2. rész, : https://mta.hu/tudomany_hirei/a-covid-19-jarvany-hosszabb-tavu-pszichologiai-hatasai-kulonos-tekitettel-a-gyerekekre-111387; https://mta.hu/tudomany_hirei/a-covid-19-jarvany-hosszabb-tavu-pszichologiai-hatasai-kulonos-tekitettel-a-gyerekekre-2-resz-111388 (letöltés: 2021.05.17.)

K&H ifjúsági index (2021) Hogyan élték meg a fiatalok a járványt? <https://www.kh.hu/csoport/sajto/-/sajtohir/hogyan-eltek-meg-a-fiatalok-a-jarvanyt> K&H ifjúsági index, (letöltés: 2021.05.17.)

Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (2021) A koronavírus elleni oltás és az újraindítás megítélése <https://www.koppmariaintezet.hu/images/docs/Gyorsjelentes-omnibusz-oltas1.pdf> (letöltés: 2021.05.19.)

Kormany.hu (2020) Az új járvány elleni intézkedések legfontosabb részletei, <https://kormany.hu/hirek/az-uj-jarvany-elleni-intezkedesek-legfontosabb-reszletei> (letöltés: 2021.05.17.)

Kormányinfó (2021) Újabb szigorításokról döntött a kormány <https://koronavirus.gov.hu/cikkek/kormanyinfo-szigoritasokrol-dontott-kormany> (letöltés: 2021.05.17.)

Magyar Fiatalok 2020: Kérdések és válaszok – fiatalokról, fiataloktól. (Kutatási gyorsjelentés), 39-42. https://tarsadalomkutato.hu/wp-content/uploads/2021/07/magyar_ifjusag_2020_web-v%C3%9Ag.pdf (letöltés: 2021.08.17.)

Our World in Data (2021) Coronavirus (Covid 19) cases data <https://ourworldindata.org/coronavirus-data> (letöltés: 2021.05.17.)

Our World in Data (2021) Covid vaccinations in Hungary <https://ourworldindata.org/covid-vaccinations?country=HUN> (letöltés: 2021.05.17.)

Simpson Millar (2020) The Impact of Coronavirus on Children and Families – Survey Results <https://www.simpsonmillar.co.uk/media/the-impact-of-coronavirus-on-children-and-families-survey-results/> (letöltés: 2021.06.17.)

The Slovak Spectator (2020) Coronavirus measures negatively impact pupils from poor backgrounds <https://spectator.sme.sk/c/22380674/coronavirus-measures-negatively-impact-pupils-from-poor-backgrounds.html> (letöltés: 2021.06.17.)